Nro 323
D. 30. Listopada.
NIEDZIELA.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Układy pod Kremnicą z Węgrami 1449.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Rada Towarzystwa Wyrobów Zbożowych. —Zwraca uwagę publiczności, iż stosownie do ogłoszenia w Gazetach z dni 7 i 23 Października r. b. 556, Akcji Towarzystwa Wyrobów Zbożowych z powodu ich niezapłacenia w całkowitości przez dawnych właścicieli, zostały ogłoszone za upadłe i w ich miejscu Duplikaty wystawione; każdy więc Akcje Towarzystwa kupuiący niechaj się zapewni czyli Akcje mu przedstawione nie należą do liczby skassowanych, inaczej wystawić się może dobrowolnie na stratę niezawodną. Małą część Akcji z pozostałych do umorzenia dostać można od osób do Rady Towarzystwa należących, do nich więc zgłosić się zechcą osoby maiące zamiar nabycia Akcji Towarzystwa

Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za Korzec *Żyta* złł: od 10 do 11 i pół. — *Pszenicy* od 25 do 32. — *Jęczmienia* od 8 i pół do 9 i pół. — *Owsa* od 5 do 6.— *Siana* furę iednokonną od 14 do 21; parokonną od 26 do 27. — *Słomy* furę od 5 do 9.

W ostatnim poszycie *Temidy Polskiej* znajduie się rozbiór krytyczny dzieła: »*Rzecz o Sądownictwie najwyższem etc.* napisanego przez *Damazego Dzierożyńskiego*. W tym rozbiorze oddano sprawiedliwość światłemu autorowi; między innemi uwagami mówi Recenzent »Przedewszystkiem należy oddać Autorowi sprawiedliwość, iż kassacją franeuzką przedstawił nam bardzo iasno, i podług najlepszych źródeł; dzieło iego przekonywa nas nadto o potrzebie zaprowadzenia tej instytucji, gdziekolwiek dotąd nie iest zaprowadzoną. Co zaś największą stanowi zasługę, pierwszy podobno występuie w nowym u nas, a u innych narodów tak dawno otwartym zawodzie, pierwszy bierze pod ścisły rozbiór, w obszerniejszém nieco piśmie, instytucje sądowe kraiu naszego. Jakkolwiek bądź, dzieło Pana *Dzierożyńskiego*, w którem zadziwia nas wytrwała praca, obok śmiałych i wzniosłych myśli, w którem najważniejsze dla kraiu naszego zadania są przedmiotem naukowego rozbioru, zasługuie aby było w ręku każdego, dla kogo instytucje kraiowe i nauka prawa nie są rzeczą oboiętną.» —

Kantor *Bluma i Jakubowskiego* ma zaszczyt donieść Sza: interessantom, iż Losów kupnych (całkowitych i ćwierciowych) do 5 klassy, której ciągnienie w następuiącą Środę rozpocznie się, również iako i Lossów do 1 klassy 35 Loterji w tymże Kantorze każdego czasu dostać można.

Ostatni tydzień Listopada. — W różnych kraiach *Europy* w ostatni tydzień Listopada a szczególniej w wilją do S. *Katarzyny*, w wilją i w sam dzień S. *Andrzeia*, Lud ponawia odwieczne rozmaite obchody, wróżby i t. p., także i w różnych prowincjach *Polski* dotąd zachowuią się mniej lub więcej odmienne. Już o niektórych było doniesionem lat zeszłych w *Kurjerze*, umieszczamy teraz wyiątek z pism

K. W. Wójcickiego będących w Dzienniku Warszawskim. »W *Podlasiu* w osadach Ruskich, wieśniaczki chcące się dowiedzieć który z młodzieży będzie iej mężem, a zatem przyśni się nieomylnie, w wigilją do *S. Andrzeia*, zasiewa siemie lniane w skorupie wypełnionej ziemią, i przed tą odmówiwszy Modlitwy, kładąc się spać, krajkę, którą przepasuie się w stanie, kładzie pod prawe ucho, a tak przygotowana pewna iest, że we śnie ujrzy postać przyszłego męża. Zapewniano mnie, że to iest wróżbą nieomylną i twierdzono powieścią następną: Wiednej ze wsi Województwa Podlaskiego blisko której płynęła mała rzeczka, a za nią mieszkał stary grabarz; Dziewczyna zrobiwszy powyższe doświadczenie usnęła. Sni się iej, że stary wspomniony grabarz siadłszy na grobie, przebiegł po powierzchni wody rzeczki, i zapukał do iej mieszkania. Jakoż ziściło się to marzenie senne, bo wkrótce poszła za niego. W województwach *Mazowieckiem*, *Lubelskiem*, *Sandomierskiem*, Dziewczenta używaią następnego sposobu, dla dowiedzenia się, która pierwej pójdzie za mąż. Każda z nich z osobna piecze placek któren naznacza, ażeby go potem między innemi mogła rozróżnić. Takich kilka placków kładą na stołku i wpuszczaią psa mocno wygłodzonego. Który z tych placków pies porwie najpierwej, ta najprędzej pójdzie za mąż. Oprócz placków używaią gałek z ciasta, lub kości z nóżek cielęcych, podobnież dla różnicy naznaczonych, i tymże samym sposobem postępuią. Jako Dziewczęta uważaią pilnie w wigilją do S. *Andrzeia* co się im będzie śniło, tak też podobnie Chłopcy w wigilją do S. *Katarzyny*, kładąc kamień pod głowę, sny miewaią za wyrocznią nieomylną w tym względzie. —Pewna Dziewczyna w wigilją do S. *Andrzeia*, usiadła przed zwierciadłem chcąc widzieć postać przyszłego swego męża; aże w takiem doświadczeniu sama nawet osoba w rzeczywistej postaci stanie za krzesłem tej co się w zwierciadło wpatruie; przysposabiła zatem nożyczki ażeby tym sposobem widziała odciętą cząstkę sukni i zaświadczyła o prawdzie. O północy ujrzała postać w zwierciadle, która stanęła za nią. Dziewczyna, zręcznie ucięła cząstkę sukni i starannie zachowała. W parę lat poszła za mąż, a gdy przypadkiem przerzucała suknie mężowskie, postrzegła iednę z wyciętą cząstką. Przypomniała sobie doświadczenie, a znak zachowany okazał prawdę. Ze szczerością wyznała wszystko przed mężem, który oburzony że go czarami zwabiła, porzucił ią i wiecznie się rozłączył.« (Teraz, dzięki pomnażaiącemu się oświeceniu nawet między Ludem, podobne wróżby ustaią.)

Z Petersburga 17 Listop: (Z D. P.)

J. C. M. Cesarzewicz Wielki Xiąże KONSTANTY wczoraj rano, a J. C. M. Wielki Xiąże MICHAŁ dziś, przybyli do tutejszej stolicy.—Zwłoki spoczywaiącej w BOGU, N. Cesarzowej MATKI w obec N. CESARZA i NN. RODZINY, przeniesione zostały do sali załobnej, gdzie ustawicznie odbywa się Nabożeństwo, a Lud żałosny odwiedza to miejsce smutku.— Nieboszczka CESARZOWA ubraną iest w suknią Ruską z lamy srebrnej, i w purpurę Cesarską, na głowie ma Koronę włożoną przez N. Cesarzowę ALEXANDRĘ.— N. PAN wziął pod swą opiekę wszystkie *Instytuta Dobroczynne* będące pod opieką zmarłej N. MATKI. —Okropne są opisy strasznej burzy morskiej, panuiącej przed 2 tygodniami przy brzegach *Kurlandji*, *Estonji* i t. p. Porty *Rygi* i *Rewla* wiele ucierpiały, rozbiło się kilka okrętów, zatoneli ludzie, towary i t. p. Także i na lądzie taż burza stała się przyczyną szkód bardzo znacznych, domy powywracane, drzewa

powyrywane z korzeniami!

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Dnia 18 b. m. zwłoki owdowiałej N. Królowej Saskiej *Marji Amalji* pochowano w *Dreznie* w grobach Królewskich tamecznego Kościoła Katolickiego. Ten obrzęd odbył się z należytą okazałością w obec Króla i całej iego rodziny, oraz licznie zgromadzonych urzędników i mieszkańców stolicy, którzy zasyłali gorące modły do Najwyższego za Duszę swej dobrotliwej Królowej. — Officerowie *Duńscy* ofiarowali Feldmarszałkowi *Landgrafowi Karolowi* Weteranowi armji Duńskiej, Szpadę złotą wartuiącą przeszło 1000 Talarów Duńskich, a to w rocznice wstąpienia iego w służbę tegoż państwa iako Pułkownika, lat temu 70. — List z Grecji donosi, że od czasu zaięcia twierdz w *Morei*, chociaż znajduią się żołnierze francuz: w nienajlepszym stanie, iednaklepiej iest im iak w obozie; gdy weszli do *Nowaryno*, *Koronu*, *Modonu i t. p.* było pierwszem ich zatrudnieniem zapewnić się od zarazy. Oprocz racji żywności i zwykłego żołdu, odbieraią małe gratyfikacje z Francji. —We Francji znowu głoszą o nowej wyprawie wojska tegoż państwa, która ma być wkrótce wysłana do Grecji. — W *Gibraltarze* d. 31 z. m. stan zdrowia ciągle się polepszał. — W *Londynie* uważaią, że Xże *Klarencji* po złożeniu urzędu najwyższego Admirała, nieokazał się ieszcze ludowi. — P. *Szatobryan* Poseł Francuzki przy dworze Rzymskim, dzień imienin swego Króla obchodził przez solenne nabożeństwo w tamecznym Kościele Sgo *Ludwika*, na którem znajdował się Ojciec S. —*Monitor Paryzki* donosi, że Jenerał *Meson* miał zamiar popłynąć w towarzystwie Admirała *Rini* do *Patrasu*, dla ułatwienia przeszkód względem dobycia zamku *Morei*. — Wojsko Francuzkie uiściło zamiar najpomyślniej oswobodzenia *Morei* bez straty ludzi, życzyć przeto należy, aby tylko febra była względną na wojsko. — Donoszą z *Madrytu*, że na powiększenie siły zbrojnej na wyspie *Kuba*, organizuie się teraz pułk iazdy w *Andaluzji* składaiący się z dobranych ludzi i koni. — W *Londynie* zbieraią ciągle składkę na wsparcie emigrantów Hiszpańskich. Przeszło 300 Rodzin tych nieszczęśliwych umiera prawie z głodu w tej stolicy. — W kantonie Szwajcar: *Bern*, w miasteczku *Blej* niedawno Aptekarz *Diefenbach* chcąc doświadczyć na sobie skutku *Fosforu*, zażył go bez poprzedniczej narady lekarza, w wciągu kilku dni 6 uncji, co było powodem że utracił zmysły a wkrótce zakończył życie! —Według odebranych wiadomości z *Wiednia*, miało przybyć do *Korfu* nowe wojsko londowe angielskie dla zluzowania tamecznego garnizonu lub też dla wzmocnienia go. — Może w całej *Europie* nieznajduie się podobny związek któryby się mógł równać z Towarzystwem Dobroczynnym w *Niderlandji* istnącym pod nazwiskiem: *Tot Nut vant algemein.* To towarzystwo zostało założone w r. 1784 przez Pastora *Menonitów* nazwiskiem *Niuwenhujzen*, liczy teraz w państwie Niderlandzkiem 12,000 członków, a 2 razy tyle na osadach tegoż państwa. Do niego należy znaczna liczba szkół, piękne bibljoteki, znaczne kassy oszczędności, słowem składa się z wszystkiego coby mogło dostatecznie wesprzeć cierpiącą ludzkość. Szanowny założyciel tegoż towarzystwa urodził się w Niderlandji r. 1724, zakończył życie w niezmordowanej pracy dla ulżenia nędzy nieszczęśliwym współrodakom, w r. 1806, zostawiwszy po sobie wieczną pamiątkę i wzór godny naśladowania.— Ostatnia wiadomość z *Stambułu* donosi, że *Sułtan* uwiadomiony o utracie *War-*

ny, skazał *Wielkiego Wezyra* na wygnanie, a *Kapudan Basza* były dowódca *Warny* został *Wezyrem*.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Galiicyn Alexander Xiąże z Drezna.—Jagmin Pułkownik z Grodna.—Gutkowski Marcelli Biskup z Janowa. — Jezierska Hrabina z Rossji. — Tarnowska Urszula Hrabina z Dryzgowa. — Karwicka Józefa Hrabina z Żelaskowa. —Radolińska Tekla Hrabina z Żelaskowa. —Łubieński Tadeusz i Kazimierz Hrabiowie z Guzowa. —Swidzińska Joanna Starościna z Gygowa. —Skiwski Józef Kommissarz z Rudy. — Lessel Franciszek Plenipotent z Pilicy.

DONIESIENIA.

Utrzymuiąca Pralnią i Farbiarnią Kapeluszy Damskich, przeniosła takową z ulicy Gołębiey Nr 179 pod Nr 505, przy ulicy Podwal do Sklepu. Zarazem poleca się Szan: Damom aby raczyły zaszczycać swem zaufaniem. Cena, od prania słomkowego Kapelusza zł: 2 gr: 15, od farbowania tyleż; piorą się również bawełniane i ryżowe za cenę mierną; za piękność, trwałość koloru i akuratność na czas oznaczony, ręczę. — *Anna Lewandowska.*

Biórko Kantorowe dwustronne czarno lakierowane, w dobrym stanie, oraz Waga do Pieniędzy z Gwichtami mosiężnemi Wagi Kolońskiej zupełnie uregulowana, iest do sprzedania w domu pod Nr 565 i 6.

Francuz rodowity, posiadaiący dokładnie literaturę swego narodu, historją i inne nauki, życzy dawać lekcje godzinami iednego z tych przedmiotów w domach prywatnych. Bliższa wiadomość w fabryce bronzów Pana Gregoar przy ulicy Długiey w domu dawniej Elerta Nr 543

W nowo wyrestaurowanym domu pod Nr 365 przy ulicy Grodzkiej na przeciw Zamku Król: są dwa, lub trzy Pokoie z przedpokoiem do naięcia od Nowego Roku. Wiadomość w Handlu Win.

Potrzebny iest majster Gorzelniany na Prowincją o mil kilkanaście od Warszawy któryby miał zaświadczenia dobrej konduity i umieiętności. Po dalszą informacją można się udać do Hotelu Litewskiego pod Nr 1.

Dom Handlowy pod firmą Braeunig et Hikmann od dawnych czasów w Warszawie przy ulicy Długiej pod Nr 565 i 566, exystuiący, oznajmuia niniejszem, iż po sprzedaniu wszystkich Towarów zapasowych Panu Franciszkowi Rejch Kupcowi i Obywatelowi tuteyszemu w mieysce swoie etablowanemu, z dniem 11 Października 1828, wszelkie czynności handlowe w zupełności ukończył; zatem ma honor iak najuprzejmiej uprasząć swych Debitorów ażeby należytości za wzięte z tegoż handlu na kredyt, Towary przypadaiące, na ręce rzeczonego Pana Franciszka Rejch w wyż oznaczonym domu w iak najkrótszym czasie zaspokoili, gdyż w opóźnieniu się ztąd za wynikaiącą nieprzyiemność, sobie sami winę przypiszą.

Do naięcia w każdym czasie dwa Pokoie z przedpokoiem, od frontu na drugiem piętrze wraz z Meblami, przy ulicy Nowy Swiat Nr 1296.

Uwiadamia się publiczność, iż w dniu 2 Grudnia r. b. o godzinie 9tej zrana, w Warszawie przy ulicy Ciepłej Nr 1107 effekta iako to: Srebro, Miedź, naczynia Kowalskie, Kanapy, Krzesła, Szafy, i inne ruchomości, po niegdy Majschach Małżonkach, na skutek Uchwały Rady Familijnej, przez publiczną Licytacją sprzedane będą. — *T. Dydyński K. S.*

Dnia 2 Grudnia r. b. o godzinie 11 zrana w Warszawie na Targu publicznym Rynek Starego Miasta Łóżko, Biórka, Szaf i, Stoły mahoniowe, Parawan, Szafy, Kanapy, Krzesła, Barzerki i Komoda, przez publiczną Licytacją za gotowe pieniądze więcej daiącemu sprzedane będą. — *Jan Redlich K. T. C.*

Losów kupnych do 5tej Klassy 34tej Loterji Klassycznej, której ciągnienie dnia 3 Grudnia rozpocznie się (całkowitych po zł: 127 gr: 15, ćwierciowych po zł: 31 gr: 27,) aż do powyższego oznaczonego terminu, w Kantorach moich, w domu własnym przy ulicy Senatorskiej i w Pałacu Podkańskich przy ulicy Długiej sytuowanych, każdego czasu dostać można. Osoby na Prowincji zamieszkałe raczą zlecenia franko nadesłać, a żądanie ich iak najśpiesznie uskutecznionem będzie. — *Petiskus.*

W skutek upoważnienia JW. Prezesa Trybunału Cywil: Iszej Justan: Woie: Mazo: z d. 14 m. i r. b. w dniu 2 Grudnia r. b. o godzinie 9tej zrana to iest w przyszły Wtorek odbędzie się publiczna sprzedaż ruchomości iako to: Mebli, Pościeli, Garderoby damskiej, Bielizny, i t. p. do spadku ś. p. Rozalji Hrabiny Skarbek należących, więcej daiącemu za gotowe pieniądze tu w Warszawie pod Nr 2765.

Wyżlica biała, szczenna, cokolwiek kropkowata, na prawem uchu czarna plama, a na lewem uchu cokolwiek ucięte; odebrać ią można pod Nr 22 u JP. Wincentego Makowskiego.